Hrad a zámek Trutnov

Kraj: Královéhradecký
Okres: Trutnov
GPS souřadnice: 50.561946N, 15.913476E
Adresa URL: www.muzeumtrutnov.cz

V objektu někdejšího trutnovského hradu, později přestavěného na zámek, dnes sídlí Muzeum Podkrkonoší v Trutnově. Trutnovský hrad se poprvé připomíná až v roce 1316, ač se po něm jeho dřívější majitelé Švábenicové již psali. V roce 1437 dostala hrad i město Trutnov věnem manželka císaře Zikmunda Barbora. Ta je roku 1441 zastavila Hanušovi Welflovi z Wansdorfu, který dal hrad opravit. Před rokum 1547 hrad pozvolna pustnul a bydleli v něm jen chudí řemeslníci. V roce 1547 se zmocnil moci na Trutnovsku kořistnický feudál a podnikatel Kryštof z Gendorfu. Ten začal přestavovat dosavadní gotický hrad v pohodlnější renesanční sídlo. Roku 1550 byly znovu vystavěny velké kusy zdí a kamenné světnice, zbořená stará hradní věž. Vnější obranná funkce zámku byla vystřídána funkcí vnitřní. Po smrti Gendorfově upadal i význam zámku. V poslední čtvrtině 16. století zde byly prováděny ještě nějaké úpravy.
Na konci 16. století byl zámek městem různě využíván, mj. ke společenským událostem. Byly zde např. provozovány divadelní hry, inscenované jak trutnovskými měšťany, tak kočovnými společnostmi. Bylo zde vyučováno i zpěvu. V roce 1591 se stal novým královským hejtmanem Šťastný Kuneš z Jemník, který začal hrad i stavení opravovat. Dal opravit sgrafitovou výzdobu, obnovit dřevěné části hradu a Simon Hüttel, kronikář a malíř, vymaloval všechna nová okna. V roce 1599 připadl zámek s příslušenstvím městu, ale již roku 1600 vyhořel. Byl sice obnoven, ale v září 1647 dobyli Trutnov Švédové a zámek pobořili. Jejich dílo dokonali císařští, když nedlouho po nich pobořili hradní zdi a brány a hrad zapálili.
Částečně byl pak zámek zase opraven, v době velkého selského povstání roku 1775 byly sem z města přeneseny důležité listiny a cennosti.Za vlády císaře Josefa II. byl zámek jako zřícenina darován panovníkovi a přeměněn ve skladiště soli.
V letech 1852–1853 byl starý zámek přestavěn pro nižší reálnou školu, později se stal objekt sídlem okresního muzea, jímž je dodnes.
Pozůstatky středověkého hradu představují suterénní prostory muzea, v nichž je dnes provozována restaurace a music club Pod Hradem. Části hradních, resp. zámeckých stavebních konstrukcí však obsahuje ve hmotě zdiva i současná budova muzea.
Muzeum plánuje na rok 2017 vybudování nových stálých expozic, které budou na hradní a zámeckou tradici objektu důstojně odkazovat.